

- Preventief testen zonder klachten heeft in beginsel inderdaad weinig zin. Als iemand geen klachten heeft en negatief test, dan kan je daar weinig mee. De volgende dag kan je alsnog besmet raken.
- Maar in specifieke gevallen kan preventief testen soms toch wel zin hebben. Het is in beginsel aan de GGD om hier in het kader van de bestrijding van COVID afwegingen in te maken. Dat hebben ze eerder bij een AZC en nu ook bij Vion gedaan.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Waarom worden de verpleeghuizen nog steeds afgescheept met slechte spullen?

- Dat is niet het geval.
- Via één centraal punt, het landelijk consortium hulpmiddelen, worden middelen slim en snel ingekocht. Het gaat om miljoenen middelen.
- Dit zijn extra middelen; deze toestroom komt bovenop de reguliere bestellingen die zorginstellingen nog steeds via hun eigen kanalen doen.
- Middelen via het LCH worden intensief getest.
- Als een zorginstelling zelf buiten de reguliere kanalen of het LCH inkoop, zijn er diverse instituten, zoals universiteiten en ziekenhuizen, die kwaliteitstesten uitvoeren. Ook zijn er particuliere bedrijven die deze testen aanbieden.
- Indien zorginstellingen menen dat zij onveilige maskers geleverd hebben gekregen, verzoek ik hen daarvan melding te maken bij de IGG of de Inspectie SZW.

Hoe ziet een kwaliteitscheck van LCH eruit?

- De producten die het LCH inkoop zijn veelal van leveranciers uit Azië en hebben veelal geen Europese CE-markering.
- Het LCH spant zich daarom maximaal in om te zorgen dat de kwaliteit van de producten wordt gecontroleerd.
- Voorafgaand aan de inkoop van de producten zijn de certificaten van het product opgevraagd door het LCH.
- In de fabrieken in Azië wordt daarnaast ook visueel de kwaliteit van de producten beoordeeld.
- Bij binnenkomst in het opslagcentrum van het LCH wordt vervolgens de kwaliteit beoordeeld door een onafhankelijk kwaliteitsteam van het RIVM.
- Voor wat betreft de mondkmaskers controleert dit team met gespecialiseerde apparatuur hoe de filtratie van de mondkmaskers is en of de mondkmaskers goed aansluiten op het gezicht.
- Met deze werkwijze zorgt het LCH ervoor dat de beschermingsmiddelen die zij levert aan de zorg voldoen aan de kwaliteitseisen.

Dashboard

Wanneer is het dashboard er?

- Ik verwacht dat de eerste versie van het dashboard in de loop van juni operationeel is.
- Er wordt nu hard aan gewerkt.

Waar kunnen we dat straks zien?

- Dat zijn we op dit moment nog aan het onderzoeken.
- U kunt zich voorstellen dat de website van de rijksoverheid en die van het RIVM logische eerste gedachten zijn.

Hoe zit het nou precies met de telecomgegevens? Wat was oordeel Raad van State? Hoe nu verder?

- Die verplaatsingsgegevens moeten de onderzoekers van het RIVM helpen om veel sneller signalen op te pikken die relevant zijn voor de verspreiding van het virus.
- Dat is hard nodig, want het virus zet ons door zijn incubatietijd al snel een week op achterstand.
- De staatssecretaris van EZK bereidt daarom een wijziging van de telecomwet voor.
- Die gegevens zullen volledig geanonimiseerd op gemeentelijk niveau gebruikt worden door de experts van het RIVM.
- Zowel de Autoriteit Persoonsgegevens als de Raad van State hebben inmiddels advies uitgebracht aan het kabinet.
- Wij verwachten op korte termijn de voorgestelde wetswijziging aan de Tweede Kamer te kunnen aanbieden.
- Dan zal ook het advies van de Raad van State beschikbaar komen.

Kwetsbare mensen

Hoe gaat het met het toestaan van 1 bezoeker per cliënt in de ouderenzorg en gehandicaptenzorg?

- Voor de verpleeghuizen geldt nu één vaste bezoeker per bewoner.
- Mensen zijn vaak emotioneel omdat ze voor het eerst sinds weken weer op bezoek mogen bij hun partner, vader of moeder.
- Bezoekers lijken zich goed te houden aan alle bijbehorende regels.
- In de gehandicaptenzorg is het aantal bezoekers op zich niet beperkt tot 1 persoon.
- De afspraken in deze sector verschillen per cliënt, afhankelijk van zijn of haar persoonlijke situatie.

Zijn er beschermingsmiddelen beschikbaar voor bezoekers?

- In verpleeghuizen worden mondkapjes gebruikt bij bezoek aan bewoners waar de anderhalvemetermaatregel moeilijk te handhaven is, zoals mensen met dementie.
- Zorgaanbieders zorgen voor deze middelen.
- Ook in de gehandicaptensector zijn er cliënten waarbij anderhalve meter afstand houden niet reëel is.
- Daar wordt in die situaties uitgegaan van 1 of maximaal 2 vaste contactpersonen.

Nu het met de verspreiding van het virus zo goed gaat, kunnen we de bezoeksregeling niet sneller versoepelen? Ouderen hebben toch vaak meerdere kinderen bijvoorbeeld?

- We hebben onze kwetsbare mensen zo goed als mogelijk te beschermen.
- De versoepeling van de bezoeksregeling in de verpleeghuizen doen we daarom gecontroleerd en gefaseerd.
- Elke volgende stap kan pas worden gezet als zowel de besmettingscijfers in de verpleeghuizen als daarbuiten laag

blijven.

- De eerste belangrijke stap is gezet door van 26 locaties over te gaan naar toelaten van bezoek in alle locaties die dat willen. Uiteraard moeten zij aan de randvoorwaarden voldoen.
- Ik begrijp dat er meer mensen zijn, dan die ene vaste bezoeker, die een bezoek willen brengen aan hun naaste in het verpleeghuis. De stap naar meer bezoekers heb ik voorsnog voorzien op 15 juli.
- Op dit moment vind ik het nog te vroeg daarvan af te wijken.
- Uiteraard ben ik bereid dit steeds opnieuw te bezien en blijf daarover in gesprek met de sector.
- In de gehandicaptenzorg wordt de bezoekregeling al zo snel als mogelijk versoepeld. Daarin moeten we de sector wel even de tijd geven om het goed in te regelen.
- Soms is wat extra tijd nodig voor het realiseren van aanpassingen in de woning, bijvoorbeeld om een geschikte ruimte te creëren of voor het betrekken van cliënten en verwanten bij het maken van afspraken.

De ventilatie in verpleeghuizen is vaak slecht. Kan dat verspreiding in de hand werken (zie uitspraken viroloog (10)(2e) ?

- Het is belangrijk dat er continu goed wordt geventileerd (geen recirculatie) om de lucht te kunnen verversen. Dat geldt ook voor verpleeghuizen. Ook goed onderhoud van de systemen is belangrijk.
- Het OMT heeft aangegeven dat de rol van ventilatie- en airconditioningsystemen in de verspreiding van het virus nog niet duidelijk is.
- Vaak gaat het om een geheel van factoren: naast goed ventileren is het ook van belang de algemene richtlijnen na te leven. Bijvoorbeeld het regelmatig en goed wassen van de handen.
- Ik zal dit punt bespreken in het wekelijkse overleg met de brancheorganisaties.

Spelen ventilatiesystemen een rol bij de verspreiding van COVID-19?

- Het Outbreak Management Team stelt dat op basis van de huidige wetenschappelijke inzichten er onvoldoende bewijs is dat aerogene transmissie een rol speelt in de verspreiding van het virus.
- De conclusie is dat de rol van ventilatiesystemen in de verspreiding van het virus nog niet duidelijk is, maar dat deze geen rol van belang lijkt te hebben gespeeld in de epidemie.
- Er is daarom geen reden het huidige beleid aan te passen.

Kinderen

Volgens NVK zijn er ook in Nederland kinderen met de ziekte van Kawasaki die corona-antistoffen in het bloed hebben. Is er inderdaad een verband? Wat gaat er nu gebeuren?

- Uit een enquête van de Nederlandse Vereniging Kindergeneeskunde (NVK) blijkt dat vanaf het begin van de epidemie in Nederland er bij 20 kinderen een Kawasaki-achtig beeld is gezien.
- Elf van deze kinderen hebben antistoffen tegen het coronavirus, en hebben dus een infectie doorgemaakt, van de andere kinderen is dit niet bekend.
- Kinderen kunnen dus een Kawasaki-achtige ziekte doormaken na een infectie met het coronavirus, net als na andere virusinfecties.
- De aantallen zijn niet verontrustend volgens de artsen en het RIVM.
- De NVK doet nu verder onderzoek.

[Bij doorvragen]

- Deze cijfers zeker geen reden zijn om kinderen thuis te houden van bijvoorbeeld school of andere activiteiten.

Welke afspraken zijn er gemaakt over vervoer speciaal onderwijs?

- Na een checkgesprek wordt besloten of een leerling vervoerd kan worden. Leerlingen met klachten of leerlingen die gezinscontacten met deze klachten hebben, kunnen niet vervoerd worden.
- Daar waar het niet mogelijk is om 1,5 meter in acht te nemen in het voertuig, gebruikt de chauffeur een chirurgisch mondkapje en de leerlingen een niet-medisch mondkapje.
- Leerlingen worden zo veel mogelijk vervoerd in groepen met een vaste samenstelling.
- Daar waar leerlingen in de leeftijd van het speciaal (basis)onderwijs tegelijk met leerlingen in de leeftijd van het voortgezet speciaal onderwijs worden vervoerd, dragen de leerlingen in de leeftijd van het speciaal (basis)onderwijs geen mondkapje. De leerlingen/kinderen in de leeftijd van het voortgezet speciaal onderwijs dragen een niet-medisch mondkapje.

Waarom hoeven scholieren geen mondkapjes op op school (en wel in het OV)? Daar is het toch ook heel moeilijk om afstand te houden?

- Ik roep op om zo veel mogelijk de anderhalve meter vol te houden, ook op school.
- Ook is met scholieren afgesproken dat zij niet met het OV gaan.
- Dat kinderen op school geen mondkapje op hoeven, heeft te maken met de aard van het contact.
- In de trein kan er geen check vooraf plaatsvinden, en weet je dus niet met wie je in contact komt. Op school is dat wel mogelijk.
- Ook zijn kinderen in mindere mate (onderling) besmettelijk. Wel is het belangrijk dat scholieren en leraren zich laten testen bij symptomen.

Vaccin & behandelingen

Wanneer gaan we hydroxychloroquine gebruiken, zoals in (10)(2a) ?

- Uit onderzoek blijkt dat het gebruik van hydroxychloroquine gepaard gaat met grote gezondheidsrisico's.
- Er kunnen zware hartritmestoornissen optreden, soms met dodelijke afloop.
- Om die reden adviseert de WHO om voorlopig te stoppen met het gebruik van het middel in klinisch onderzoek.

Hoe gaat Nederland zorgen dat er voldoende vaccins zijn voor de bevolking, als er een vaccin is?

- Ik span me maximaal in om de ontwikkeling en productie van een vaccin te bespoedigen. Daarvoor is internationale samenwerking van groot belang.
- Daarnaast zet ik in op het wegnemen van drempels en het stimuleren van productie in Nederland, zodat we niet alleen afhankelijk zijn van het buitenland, maar ook kunnen bijdragen aan het opschalen van de mondiale productie.
- Experts van de Gezondheidsraad en RIVM denken nu al na over vaccinatie van risicogroepen, zodat we de meest kwetsbaren onder ons als allereerste goed kunnen beschermen.
- Zo zorgen we dat alles straks klaar staat als er een vaccin op de markt komt.

In hoeverre is Nederland (financieel) actief betrokken bij een van kansrijke initiatieven die er zijn om tot een vaccin te komen?

- Samen met de speciaal gezant zijn we met verschillende kansrijke initiatieven in gesprek.
- Ook zijn er verschillende Nederlandse bedrijven betrokken bij veelbelovende ontwikkelingen op het gebied van vaccinonderzoek.
- Deze ontwikkelingen volg ik met grote belangstelling.

Moet er niet in EU-verband, of beter nog in VN-verband samengewerkt worden als het gaat om vaccinontwikkeling?

- Dat gebeurt ook al.
- We hebben als Nederland al ingezet via het internationale pledging event van de Europese Unie en verschillende internationale partners zoals de WHO en GAVI.
- Nederland heeft hierbij 192 miljoen euro beschikbaar gesteld.
- Tegelijkertijd moeten we ook alle inspanningen van ontwikkelaars en producenten goed in de gaten houden, er gebeurt heel veel en de ontwikkelingen volgen elkaar snel op.

Is Nederland er voorstander van dat een vaccin voor alle landen en inwoners vrij/tegen kostprijs beschikbaar zou moeten worden gesteld?

- Voor Nederland is het heel belangrijk dat toekomstige vaccins toegankelijk en betaalbaar zijn.

App

Eerste versie van app gepubliceerd?

- Momenteel wordt er gewerkt aan een eerste versie (proof of concept) van de app.
- Die versie moet een werkende toepassing zijn die op kleine schaal getest kan worden.
- De eerste designs, dus hoe de app er van de buitenkant uit zou kunnen zien, zijn door het bouwteam gepubliceerd.
- De komende dagen worden er meer documenten gepubliceerd, zoals de broncode en de werking van de app
- Dat doet de overheid om in alle openheid te laten zien hoe de ontwikkeling gaat en om de kennis en ervaring van iedereen die mee wil doen actief te gebruiken.

Is al bekend waar in Nederland de pilot gaat plaatsvinden?

- Zodra daar meer over bekend is, laat ik u dat weten.
- Ik verwacht dat er vanaf half juni in één of meerdere regio's getest kan gaan worden.
- We bekijken op dit moment welke regio's hiertoe bereid en geschikt zijn.

Als die app er straks is, zijn we dan niet te laat?

- Een app helpt de GGD bij het bron- en contactonderzoek; door de contacten te vinden van besmette personen die zij zich zelf niet meer herinneren.
- En een app kan die contacten ook sneller vinden dan de GGD.
- Dus ja, hoe eerder we deze app hebben, hoe beter.
- Maar we doen geen concessies aan zaken als privacy.
- Dus we kiezen voor zorgvuldigheid, boven snelheid.

Nertsen (Q&A wordt verder aangeleverd door LNV, hier beperkt tot VWS)

Hoe groot is het gevaar voor de volksgezondheid?

- Op basis van onderzoek van luchtmonsters en bij omwonenden lijkt dat gevaar op dit moment verwaarloosbaar.
- Hoe het risico voor de volksgezondheid zich op de lange termijn ontwikkelt hangt er vanaf of nertsen een reservoir kunnen zijn, terwijl de uitbraak onder mensen onder controle is.
- Daar wordt nu verder onderzoek naar gedaan.
- De verwachting is dat dit onderzoek aan het einde van deze week is afgerond.
- Vervolgens brengt het OMT-Zoönosen op basis van dit onderzoek een advies uit aan mij en de minister van LNV.

Daarbij worden alle denkbare maatregelen overwogen en zijn er geen taboes. De volksgezondheid staat daarbij altijd voorop.